

-
1. Katodo fotocelice osvetlimo s svetlobo valovne dolžine $\lambda_1=450$ nm in pri tem izmerimo zaporno napetost 1,16 V.
- a) Kolikšna je energija fotonov (eV), ki padajo na katodo fotocelice?
  - b) Kolikšno je izstopno delo katode (eV)?
  - c) Najmanj kolikšna mora biti frekvenca svetlobe, da foton izbijajo elektrone iz kovine?
  - d) S kolikšno največjo hitrostjo zapuščajo elektroni kovino, če nanjo posvetimo s svetlobo, ki ima valovno dolžino $\lambda_2=400$ nm? Masa elektrona je $m_e=9,1 \cdot 10^{-31}$ kg.
2. Če zmanjšamo napetost na rentgenski cevi za 30 kV, se najmanjša valovna dolžina rentgenskega spektra poveča za 3-krat.
- a) S kolikšno največjo hitrostjo elektroni zadenejo anodo, preden zmanjšamo napetost na rentgenski cevi? Masa elektrona je $m_e=9,1 \cdot 10^{-31}$ kg.
  - b) Določi najmanjo valovno dolžino rentgenskega spektra, preden zmanjšamo napetost na rentgenski cevi.
3. Kadar pri obsevanju aluminijeve plošče z delci α ($_2^4He$) vpadni delec zadene ob jedro aluminijevega izotopa $^{27}_{13}Al$, steče naslednja reakcija: $^{27}_{13}Al + _2^4He \rightarrow ^{30}_{15}P + n$. Masa atoma aluminija je 26,981539 u, masa atoma helija je 4,002603 u, masa atoma fosforja je 29,978317 u, masa protona je 1,007277 u, masa nevtrona je 1,008665 u in masa elektrona je 0,000549 u.
- a) Kolikšna je vezavna energija (MeV) aluminijevega jedra?
  - b) Koliko MeV energije se porabi pri jedrski reakciji? $2,645 \text{ MeV}$
  - c) Koliko reakcij mora steći, da nastane 1 mg fosforja $^{30}_{15}P$? $2 \cdot 10^{19}$
4. Pri radioaktivnem razpadu polonija $^{210}_{84}Po \rightarrow ^{206}_{82}Pb + _2^4He$ se je v 1 dnevu sprostilo 18 MJ energije. Masa atoma $^{210}_{84}Po$ znaša 209.982876 u, masa atoma $^{206}_{82}Pb$ 205.974455 u in masa atoma $_2^4He$ znaša 4.002603 u. Kolikšna masa radioaktivnega polonija se je porabila v enem dnevu?
5. Imamo $m=10$ mg radioaktivnega preparata, ki je sestavljen iz radioaktivnega zlata $^{198}_{79}Au$ z razpolovnim časom $t_1=2,69$ dni in radioaktivnega joda $^{131}_{53}J$ z razpolovnim časom $t_2=8,04$ dni. Na začetku je razmerje njunih mas $m_{Au}/m_J=2$. Kolikšna je aktivnost preparata po $t=5$ dneh?